

HALFJAARLIJKE MONITORRAPPORTAGE AFVAL & GRONDSTOFFEN ZWOLLE 2024 (1)

ROVA, augustus 2024

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	3
2	Ontwikkeling aanbod grondstoffen	4
3	Ontwikkeling aanbod huishoudelijk restafval	5
4	Ontwikkeling kwaliteit grondstoffen	6
5	Ontwikkeling geregistreerde bijplaatsingen	8

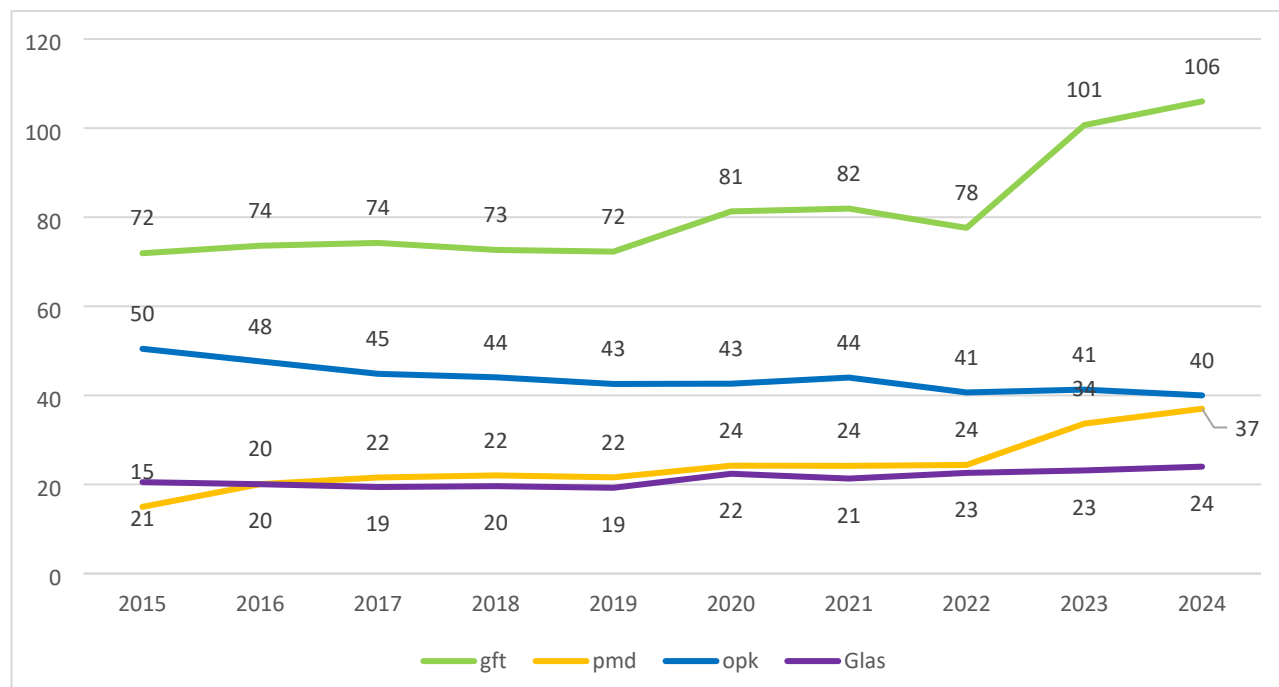
1 INLEIDING

De gemeenteraad van Zwolle heeft tijdens de raadsvergadering van 15 april 2024 besloten ieder half jaar een monitorrapportage te willen ontvangen van de (cijfermatige) ontwikkeling op het gebied van afval en grondstoffen. Dit om de langetermijneffecten van de invoering van het tarief (per 1 januari 2023) op restafval te volgen. Dit document brengt de belangrijkste kengetallen in kaart. Het richt zich op de ontwikkeling van het aanbod grondstoffen (hoofdstuk 3), het aanbod (fijn en grof) huishoudelijk restafval per inwoner (hoofdstuk 3), kwaliteit grondstoffen (hoofdstuk 4) en bijplaatsingen (hoofdstuk 5)

2 ONTWIKKELING AANBOD GRONDSTOFFEN

Op basis van de eerste twee kwartalen stijgt de hoeveelheid ingezameld gft van 101 kilo per inwoner in 2023 naar 106 kilo in 2024) (zie figuur 1). De hoeveelheid ingezameld oud papier en karton blijft min of meer gelijk en de hoeveelheid pmd stijgt van 34 naar 37 kilo per inwoner. Vooral de hoeveelheid pmd is boven het gemiddelde van vergelijkbare gemeenten uit stedelijkheidsklasse 2. Er zijn geen aanwijzingen dat het pmd in 2024 sterker is vervuild met andere grondstoffen of afval dan in 2023 (zie paragraaf 4).

Figuur 1: Ontwikkeling aanbod grondstoffen gft, opk en pmd

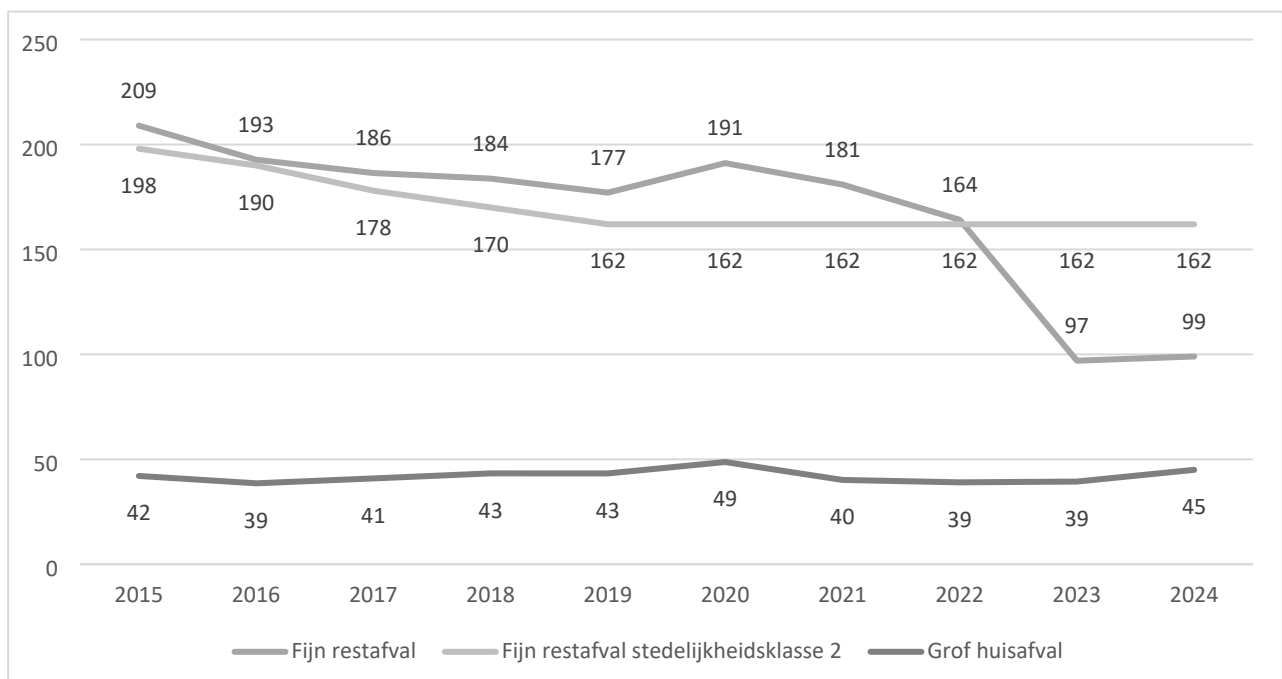

3 ONTWIKKELING AANBOD HUISHOUDELIJK RESTAFVAL

Het aanbod (fijn) huishoudelijk restafval lijkt – op basis van de resultaten van de eerste twee kwartalen – licht te stijgen ten opzichte van 2023: namelijk, 99 kilo restafval per inwoner. Dit is inclusief luiers en incontinentiemateriaal dat gescheiden wordt ingezameld maar als restafval wordt verbrand¹. Deze lichte stijging van de hoeveelheid restafval ziet ROVA vaker terug na het eerste invoeringsjaar van een betaalsysteem voor restafval. De hoeveelheid restafval blijft aanzienlijk lager dan de hoeveelheid restafval die gemiddeld in vergelijkbare gemeenten in stedelijkheidsklasse 2 wordt ingezameld (162 kilo per inwoner).

De hoeveelheid grof huishoudelijk afval (inclusief bijplaatsingen en dumpingen) lijkt te gaan stijgen naar 45 kilo per inwoner per jaar. Deze stijging wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door een stijging van het ingezamelde grof vuil op afroep en door bijplaatsingen van grof huishoudelijk afval. Het aantal keren dat gha op afroep werd opgehaald steeg van 3.648 (1^e halfjaar 2023) naar 4.070 (1^e halfjaar 2024). Daarbij blijkt dat er per melding meer gha per keer wordt aangeboden. In principe mag elke huishouden 1 m³ aanbieden. In de praktijk is dit vaak iets meer. Hetzelfde zien we bij de bijplaatsingen gha. Ook dit is per keer meer dan voorheen.

Figuur 2: Ontwikkeling aanbod fijn en grof huishoudelijk restafval per inwoner per jaar (kg)

Op basis van de eerste twee kwartalen van 2023 lijkt het scheidingspercentage licht te dalen van 66% in 2023 naar 65% in 2024. Dit komt deels door de toename van de ingezamelde hoeveelheid grof huishoudelijk restafval.

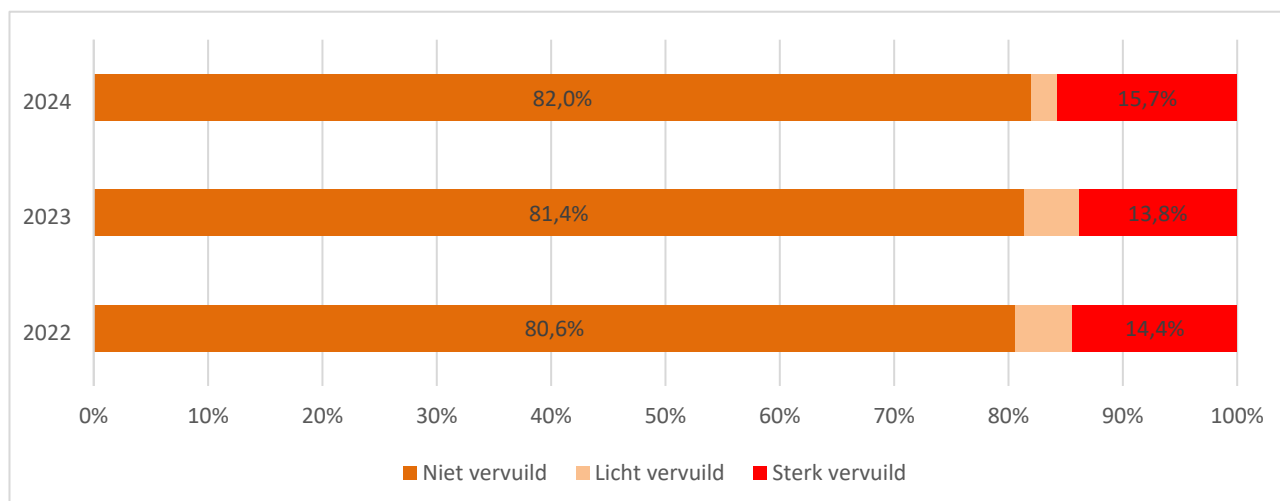
¹ Als gevolg van een tekort aan duurzame recyclecapaciteit in Nederland. De hoeveelheid ingezamelde luiers en incontinentiemateriaal is stabiel gebleven t.o.v. 2023.

4 ONTWIKKELING KWALITEIT GRONDSTOFFEN

De kwaliteit van de ingezamelde grondstoffen (pmd en gft) blijft stabiel of verbeterd licht. **Figuur 3** laat zien dat zogeheten voorlopers² in 2024 ruim 8 op de 10 mini-containers pmd visueel beoordelen als 'niet vervuild'. Zowel het percentage niet-vervuild als sterk vervuild is met ongeveer 1,5 procentpunt toegenomen na de invoering van het tarief op restafval: het percentage licht vervuilde mini-containers is afgenomen. Deze daling kan komen door verbeterd of verslechterd scheidingsgedrag, of doordat lichte vervuiling minder zichtbaar is (door bv. volle mini-containers).

Uit samenstellingsanalyses blijkt een minder positief beeld. Waar voorlopers kijken naar de spreiding van vervuiling (8 van de 10 mini-containers zijn niet-vervuild), geeft een samenstellingsanalyse een beeld van de mate van vervuiling van een hele vracht³. In 2022 was 32,4% van een vracht vervuild (in gewicht). Dit is in 2024 gestegen naar 38%. Nieuwe metingen moeten uitwijzen of deze stijging tijdelijk is of structureel. Let op: dit percentage lijkt veel maar omdat het soortelijk gewicht van pmd erg laag is, leidt een relatief weinig vervuiling door bijvoorbeeld etensresten al snel tot veel vervuiling in gewichtsprocenten. Bij het overslaan van de grondstoffen bij ROVA worden grote zichtbare vervuilingen verwijderd, waardoor bij de acceptatie bij de verwerker minder partijen worden afgekeurd.

Figuur 3: Ontwikkeling aanbod niet-vervulde mini-containers pmd

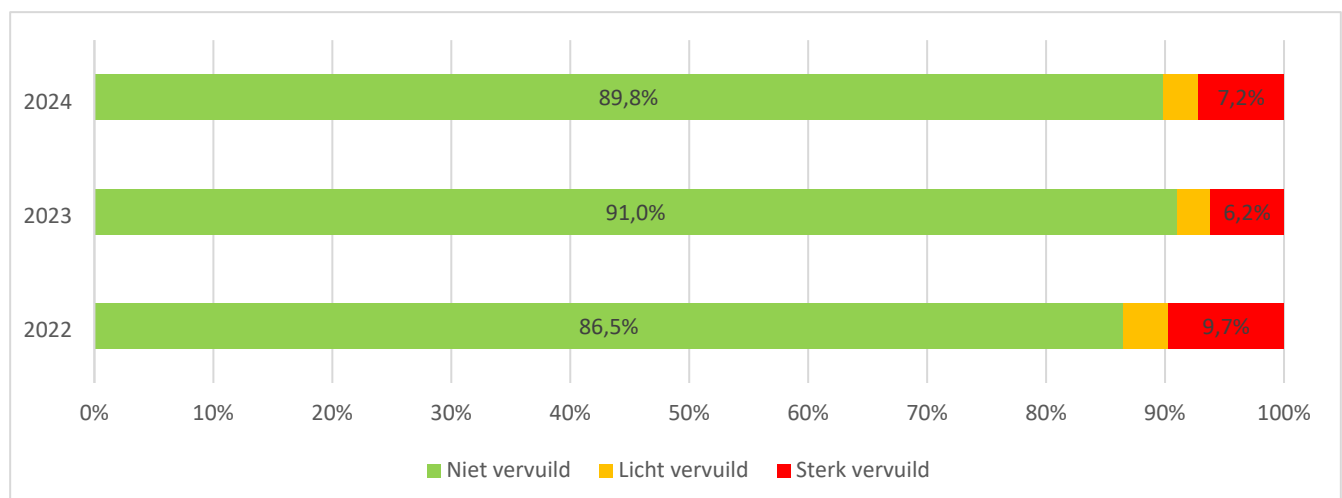
Als we kijken naar het gft, dan is er duidelijk sprake van een verbetering in de kwaliteit. **Figuur 4** laat zien dat het percentage niet-vervulde gft mini-containers stijgt van 85,5% in 2022 naar 89,8% in 2024. Dit betekent dat

² Voorlopers zijn medewerkers van ROVA die letterlijk voor het inzamelvoertuig uitlopen en het aangeboden gft en pmd in mini-containers visueel inspecteren.

³ Dit verschil in de uitkomsten van de metingen van voorlopers en samenstellingsanalyses komt enerzijds omdat voorlopers een deel van de vervuiling niet kunnen zien, met name onderin de mini-container en (bij pmd) als het gaat om volle verpakkingen. Anderzijds betreffen de gegevens van de voorlopers enkel de mini-containers en worden samenstellingsanalyses uitgevoerd op het pmd en gft van alle inzamelmiddelen (ook verzamelvoorzieningen).

9 op de 10 mini-containers gft goed worden aangeboden. Ook gft-vrachten zijn beperkt vervuild. De vervuilingsgraad van het gft (vrachten) is weliswaar licht toegenomen van 3,3% naar 4,4%, maar deze stijging is volledig toe te schrijven aan de toegenomen vervuiling van het gft in de deelvoorzieningen bij hoogbouw. De vervuiling in mini-containers ligt verder onder de norm van 5% die bij verwerkers is toegestaan.

Figuur 4: Ontwikkeling aanbod niet-vervuilde mini-containers gft

5 ONTWIKKELING GEREgistREERDE BIJPLAATSINGEN

Het aantal geregistreerde bijplaatsingen ligt de afgelopen twee kwartalen gemiddeld op zo'n 4.200. Gebaseerd op de eerste twee kwartalen is de prognose voor 2024 17.090 bijplaatsingen en illegale dumpingen. Dit is een stijging van 23% t.o.v. 2023. De meeste bijplaatsingen vinden plaats in Diezerpoort (zie Tabel 2).

Tabel 1: Ontwikkeling aantal bijplaatsingen

	Q1	Q2	Q3	Q4	Totaal
2022	2.479	2.797	2.836	2.558	10.700
2023	3.527	2.875	3.363	4.094	13.859
2024	4.281	4.264			17.090

Tabel 2: Aantal

Wijk	Aantal meldingen Q1	Aantal meldingen Q2
Diezerpoort	1.276	1.064
Holtenbroek	868	805
Stadshagen	531	764
Assendorp	404	471
Binnenstad	349	349